

porte quelle autre provenance, pour autant qu'il remplisse les mêmes conditions du point de vue phytopathologique.

En foi de quoi le présent Protocole a été dressé et signé.

Fait en double exemplaire à Tallinn, ce jourd'hui le 25 novembre 1937.

Fr. Akel.

A. J. Argyropoulo.

2. Eesti Vabariigi ja Soome Vabariigi vahelise vaimse koostöö konventsiooni kinnitamise seadus.

Antud Riigihoidja poolt dekreedina 22. detsembril 1937.

§ 1. Tunnustada kinnitatuks Helsingis 1. detsembril 1937 allakirjutatud Eesti Vabariigi ja Soome Vabariigi vaheline vaimse koostöö konventsioon.

§ 2. Avaldada ühes käesoleva seadusega konventsiooni eesti- ja soomekeelne tekst.

Tallinnas, 22. detsembril 1937.

K. Päts
Riigihoidja.

Fr. Akel
Välisminister.

Eesti Vabariigi ja Soome Vabariigi vaheline vaimse koostöö konventsioon.

Eesti Vabariigi Riigihoidja ja Soome Vabariigi President, silmas pidades sugulussidemeid, mis seovad mõlemaid rahvaid; silmas pidades seda suurt tähtsust, mis mõlemale rahvale võiks tuleneda tuhandeaastaste sidemete uuendamisest;

tahtes tugevdada mõlema vennasrahva kultuurilisi suhteid, mis juba muistsest ajast alates on olnud tulemusrikkad, neile ametliku aluse andmisega, otsustasid selleks otstarbeks sõlmida lepingu ja määrasid oma täisvolilisteks esindajateks,

Eesti Vabariigi Riigihoidja:

haridusminister Aleksander Jaakson'i;

Soome Vabariigi President:

haridusminister Uuno Hannula;

kes pärast heas ja nõutud korras leitud volituste vastastikku esitamist leppisid kokku järgmistes artiklites:

Artikkel 1.

Eesti Valitsus kohustub asutama Tartu ülikooli juurde soome instituudi ja Soome Valitsus Helsingi ülikooli juurde kas eri või mõne teise instituudiga koos töötava eesti instituudi, kellede eesmärgiks on edendada ja arendada eesti-soome teaduslikke, kirjanduslikke ja kunstilisi suhteid. Kummagi maa valitsus hoolitseb oma ülikooli juures asuva instituudi korraldamise ja ülalpidamise eest ülikooli eelarve pürides. Kummagi maa teaduslikud asutised ja seltsid toetavad pealeselle teise lepinguosalise maal asuvat instituuti raamatute ja ajakirjade kinkimisega.

Kummaski instituudis kasutavad eesti ja soome teadlased võrdseid töötamise eesõigusi.

Artikkel 2.

Mõlemad valitsused kohustuvad pakkuma teineteisele vastastikkuse alusel abi teise lepinguosalise keele õpetamise korraldamiseks ülikoolis, ülal pidades selleks edaspidigi lektorikohta — Eesti Valitsus Tartu ülikoolis soome keele lektori ja Soome Valitsus Helsingi ülikoolis eesti keele lektori kohta. Nende ametikohtade täitmisel arvestatakse võimaluse piirides teise maa valitsuse arvamust, kui kandidaat on teise maa riikkondsusest.

Artikkel 3.

Valitsused toetavad teaduslikke seltse ja teaduslikke kongresse, kes töötavad mõlema rahva vaheliste suhete tugevdamiseks.

Samuti annavad mõlemad valitsused oma toetust soome-ugri kultuurkongressidele, kes püüavad edendada soome-ugri rahvaste vahelist vastastikkust mõju. Valitsused kohustuvad võimaluste piirides aitama kongressi korraldamist iga nelja aasta järel.

Mõlemad valitsused kohustuvad kindlustama juba mõnda aega edukalt järgitud kommet, et koolides iga aasta oktoorbrikuu kolmandal laupäeval on üks tund õppekavast reserveeritud hõimrahvastele, millele lisaks koolides nende poolt sobivaks leitaval viisil tähistatakse hõimrahvaste rahvuslikke pidupäevi, s.t. 24. veebruari (Eesti iseseisvuspäev) ja 6. detsembrit (Soome iseseisvuspäev).

Artikkel 4.

Mõlemad valitsused kohustuvad edendama võimaluste piirides teise maa teaduseharrastajate töötamist teise lepinguosalise maal ning selleks otsustabks määrama iga aasta vähemalt ühele teise lepinguosalise maa ülikooli või kõrgema kooli õpetajale või mõnele teisele teadlasele säärase stipendiumi (abiraha), et sellest jätkuks stipendiaadile reisikuludeks ja elamiseks teise lepinguosalise maal. Stipendiumi suuruse ühes muude sellega liituda võivate tingimustega kinnitab artiklis 16 nimetatud segakomisjoni ettepanekul selle maa valitsus, kuhu stipendiaat kavatses minna. Stipendiaadile korraldab asjaomane maa võimalikult soodsad töötamistingimused oma ülikoolides, kõrgemais koolides ja teadusasutistes.

Lisaks sellele mõlemad valitsused edendavad võimaluste kohaselt ülikoolide ja kõrgemate koolide õpetajate vahetamist ja nende külaskäiguloengute pidamist.

Artikkel 5.

Vastavalt sellele, kuidas lepinguosaliste maade eelarveis on ette nähtud seks otstarbeks vajalikke summasid, annavad mõlemad valitsused vahetusstipendiumidena — peale täieliku õppemaksust vabastamise — tasuta ülalpidamise mõnes ülikoolilinnas või sellele vastava rahasumma vähemalt ühele ülikoolis või mõnes muus kõrgemas koolis õppijale või noorele teadlasele, kelle teine valitsus nimetab ja kes soovib õppida teise lepinguosalise maal või harrastada seal teaduslikke uurimusi. Stipendiaadid alluvad asjaomase kõrgema kooli distsipliinimäärustele. Kui neile on korraldatud korter täie ülalpidamisega kuskil õppeasutise juures või üliõpilaskodus, peavad nad alistuma asutise üldistele korramäärustele. Kumbki valitsus jätab enesele õiguse, kui haridusministeerium leiab selle tarviliku olevat, tagasi võtta stipendiaadilt

küsimuses oleva priikoha (stipendiumi) ja enne stipendiumi termini lõppemist nõuda stipendiaadi tagasikutsumist.

Stipendiumi suurus ja sellega liituvad erilised tingimused kinnitatakse vastavalt artikli 4 nõudeile.

Artikkel 6.

Eesti ja Soome valitsused püüavad soodustusi andes hõlbustada teise maa üliõpilaste osavõttu kummagi maa kõrgemate koolide poolt korraldata-vaist suvikursustest.

Mõlemad valitsused toetavad üliõpilasorganisatsioone või rühmitusi, kes püüavad ülal pidada ja arendada mõlema maa õppiva noorsoo vahelisi häid suhteid ja kes tahavad omal maal tutvustada teist maad ja selle olusid. Selleks otstarbeks valitsused annavad toetust õppereiside, üliõpilasvahetuse ja üliõpilaste suvimatkade korraldamiseks.

Stipendiaatide valimisel ja õpperühmade korraldamisel tuleb erilist rõhku panna sellele, et kummalgi pool valitud stipendiaadid on kõlvulised esindama oma maad.

Artikkel 7.

Mõlemad valitsused loevad eriti tähtsaks, et nende maal tarvitusel olevais kooliraamatuis pööratakse tähelepanu teise lepinguosalise maa kultuurile, elule ja oludele ja et need oleksid kirjutatud tõsioludele vastavalt ja sõbralikus vaimus. Selleks otstarbeks mõlemad valitsused kohustuvad vastastikkuse alusel saatma teineteisele oma maasse puutuvaid ajaloolisi, maateaduslikke, etnograafilisi jm. andmeid.

Artikkel 8.

Mõlemad valitsused kohustuvad vajaduse korral reserveerima oma maa keskkoolide ja algkoolide õpetajaid ettevalmistavate asutiste õpilastele võimaluse õppida teise lepinguosalise maa keelt.

Artikkel 9.

Mõlemad valitsused lepivad kokku selles, et Eestis elavaile soome keelt kõnelevaile kodanikele ja Soomes eesti keelt kõnelevaile kodanikele, kui neid on samas paikkonnas küllaldane arv (vähemalt kakskümmend koolikohustuslikku isikut), reserveeritakse võimalus saada algõpetust omakeelses koolis ning üldse hoolitseda omakeelse hariduse eest.

Artikkel 10.

Mõlemad valitsused kohustuvad artiklis 16 mainitud segakomitee vahendusel aegajalt andma teineteisele nimestikke niisuguseist teaduslikest ja kirjanduslikest teoseist, mis nende arvates oleks vaja tõlkida teise maa keelde, võimaluse piirides toetama nende kirjastamist ning üldse juhtima tähelepanu teise maa uutele teaduslikele ja ilukirjanduslikele saavutistele.

Artikkel 11.

Mõlema maa valitsused kohustuvad segakomitee vahendusel soovitama oma maa kunstiasutistele teiselt lepinguosaliselt maalt pärit-olevate, kunstiliselt väärtuslike näidendite ja filmide esitamist, vastavalt Berni konventsiooni tingimustele.

Mõlemad valitsused toetavad eesti ja soome kunstinäituste korraldamist ning mõlema maa vaheliste muusikaliste sidemete tugevdamist.

Artikkel 12.

Mõlemad valitsused püüavad selle poole, et asjaomaste maade ringhäälingud vahendavad vastastikkuse alusel teise maa ringhäälingu ettekandeid ja et raadiokõnede puhul määratakse tähelepanev osa teise maa ajaloo, kirjanduse, kunsti, muusika, etnograafia ja matkanägemisväärsuste tutvustamisele.

Artikkel 13.

Mõlemad valitsused hoolitsevad oma maa ametlike trükiteoste, samuti ka nende teaduslike asutiste poolt väljaantavate ajakirjade vahetamise edendamise eest. Trükiteoste vahetamise praktilise korraldamise suhtes lepitakse mõlema valitsuse vahel kokku hiljem peetavil nõupidamistel.

Artikkel 14.

Mõlemad valitsused kohustuvad suurendama eesti raamatute arvu Soome raamatukogudes ja soome raamatute arvu Eesti raamatukogudes, eriti ülikoolide raamatukogudes, et sellega võimaldada hõimumaa küsimuste uurimist. Teisest maast päritolevail teadlastel lubatakse kasutada raamatukogusid ja arhiive samadel tingimustel kui omil kodanikel.

Mõlemad valitsused edendavad raamatute vahenditult laenutamist ning käsikirjade ärakirjade hankimist kummagi maa raamatukogude ja arhiivide vahel.

Artikkel 15.

Mõlemad valitsused soodustavad ja võimaluste piirides toetavad stipendiumidega teise lepinguosalise maa kutsekoolide õpilaste, abiturientide, õpetajate, ametnike ning muude selliste isikute praktiseerimist oma maa asutistes ja ettevõtteis.

Artikkel 16.

Nende artiklite määruste teostamiseks asutatakse Eesti-Soome Segakomitee, kes jaguneb kaheks alamkomiteeks. Ühe alamkomitee asupaigaks on Tallinn, teise alamkomitee asupaigaks on Helsingi.

Kummaski alamkomitees tegutseb esimehena asjaomase maa haridusminister ja liikmetena ministri ja teise lepinguosalise maa saatkonna volinik. Kumbki alamkomitee võib vajaduse korral juurde kutsuda nõuandvaid eksperte. Kumbki alamkomitee peab kokku astuma vähemalt kord aastas. Alamkomiteed määravad oma põhikirjaga oma tegevus- ja asjaajamiskorra.

Artikkel 17.

Käesolev leping ratifitseeritakse ja ratifikatsioonikirjad vahetatakse Tallinnas võimalikult peatselt. Leping hakkab kehtima kolmekümnendal päeval pärast ratifikatsioonikirjade vahetamist.

Artikkel 18.

Käesolev leping on sõlmitud määramata ajaks, kuid kummalegi lepinguosalisele on jäetud õigus selle ülesütlemiseks. Leping lakkab kehtimast kuus kuud pärast ülesütlemist.

Selle tõenduseks on täisvolinikud käesolevale alla kirjutanud ja selle varustanud pitsritega.

Käesolev leping on koostatud kahes üheväärses eksemplaris, eesti ja soome keeles, ja mõlemaid tekste tuleb lugeda algupärandeiks.

Helsingis, 1. detsembril 1937.

(L.S.) A. Jaakson.

(L.S.) Uno Hannula.